دیوانی

بورجی بەڵەك

کەریم دەشتی

شیعر

2006

* ناوی کتێب بورجی بەڵەک 2006
* ناوی شاعیر : کەریم دەشتی – –1955 – هەولێر
* ژمارەی سپاردن: 944 ساڵی 2012 هەولێر
* چاپی یەکەم – دەزگای ئاراس 2004 هەولێر
* چاپی دووەم – مەڵبەندی گشتی یەکیەتی نووسەرانی کورد 2012 هەولێر
* ئیمێل karimdashti59@yahoo.com
* ژمارەی مۆبایل 07504512785
* وێنە شاعیر : هێلکاری هونەرمەند محمد اسماعیل
* مافی چاپ و بڵاوکردنەوەو کۆپی و وەرگێڕانی یا دووبارە بڵاوکردنەوەی بۆ هەمووو کەسێکە، تەنها مەرجێ کەدەبێ رەچاو بکرێت ئەوەیە، نابێ دەسکاری بکرێت، دەنا دەخرێتە ژێر باری یاساییەوە.

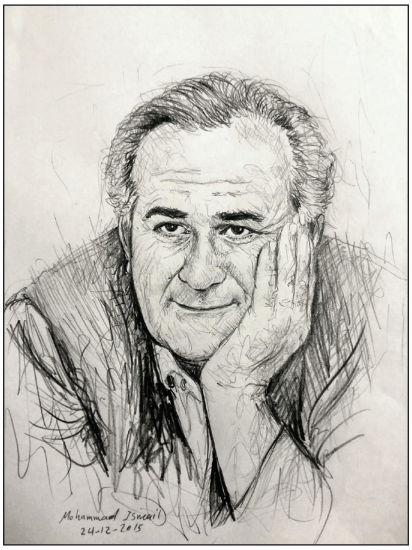
Mohammad Ismail
24-12-2015

پۆرترێت

دۆستەکانم، باوەشە گەڵاییێکی جوان بوون
لەنێو مەرکانەکانی بوون
سپێدەیەك بایێ لە باکووری ئاگرەوە
ئاگرێ لە تەنووری ڕقەوە هەڵگیرسابوو
زریانێ لە زەمهەریرەوە هات
زەمهەریرێ لە بەفرا داییسابوو
هەموویانی خستە ناو لەپی خۆیەوە
هەریەکەی لە کەنارێ فڕێدا

* * *

دۆستەکانم، کۆمەڵە گەنجێکی جوان بوون
ئێوارەیەك لەشکری پیری هات
سەری هەموویانی سپی کرد
ددانی هەموویانی وەراند
یادەوەری هەموویانی کوشت
هەریەکەی بەرەو گۆڕێ بەڕێکرد

دۆستەکانم کۆمەڵە عاشقێکی ناسك بوون
نیوەڕۆیێ تای ئەشقێکی ئەبەدی
هەموویانی بووراندەوە
هەندێکی دایە خۆکوشتن
هەندێکی دایە دەست شێتی
لە دەشتاییەکانی قەدەردا بەرهەڵای کردن
دۆستەکانم هەموویان بەم حاڵەوە
یەك یەك مردن

دۆستەکانم، کۆمەڵە شاعیرێکی شێت بوون
جگە لە خەیاڵ هیچی تریان نەدەزانی
ئێوارەیەکیان کتێبێ، خۆی هاوێشتە ناو زەینیان
مناڵی لەبیر بردنەوە، قەڵەمی لێ وشك کردن
سەریان بوو بە پێ، پێیان بوو بەسەر
ئێستا هەموو شتەکان بە بەرەواژی دەنووسنەوە

* * *

دۆستەکانم کۆمەڵە خەونێکی خۆش بوون
خەونی سەفەر بۆ ئەوبەری دەریایان

خەونی دروستکردنی شەقامەکان
خەونی بنیاتنانی دەوڵەت
خەونی چاپکردنی کتێبی جوان
سپێدەیەك ئافات هات
هەمووی کردن بە دروشم

* * *

دۆستەکانم، کۆمەڵە مانگێکی بە شەوق بوون
بەسەر کانیاوەکان هەڵدەهاتن
دنیا بەوانەوە جوان بوو
شەوێ دووکەڵێکی ڕەش سواخی دان
بەدیار نەکەوتنەوە
ئێستا هەموو ئێوارەیەك، دەچینەوە سەر گردەکان
ئێ بەڵکو تیشکێ دەرکەوێ لە سیمایان
دۆستەکانم، کۆمەڵە دزێکی ناقۆڵا بوون
سپێدەیەك شای دزان هات
هەرچییەك کۆیان کردبۆوە هەمووی لوولدان
ئێستا هەندێکیان بوونەتە ڕێگر
ڕێی نێوان شارەو شار دەبڕن
هەندێ گەدا، شەقامەکانیان گرتووە
هەندێ جەردە ویژدان لە ناخیان مردووە

* * *

دۆستەکانم، کۆمەڵە شمشێربازێکی سیحراوی بوون
دەنگی نەعرەتە و بریسکەی شمشێرەکانیان
وڵاتیان دەهێنایە جۆش
ئێوارەیەك شمشێربازێکی بیانی سادە
هات سیحری هەموویانی بەتاڵ کردەوە
ڕەنجی گشتیانی بە بادا

* * *

دۆستەکانم، کۆمەڵە ئەشقیاییێکی زۆر بوون
بەنێو کێوەکان وەرببوون
شەوێکیان دوای شەڕێکی سەخت
هەموویان یەك یەك ئاوابوون
بۆ ئەبەد نەگەڕانەوە
دۆستەکانم، وەك تاوێ بارانێ تووڕە
خۆیان دەکرد بەجۆگەلەو کانیاوەکان
دونیایان پڕ لە ئاو دەکرد
ئاوێك بخوورو بوخارا
لە ناو پەردەی هەزاران جام

سپێدەیەك ڕەشەبایێ هەمووی بردنەوە دارستان
لەو ڕۆژەوە منیش تەنهام

***

دۆستەکانم، کۆمەڵە کچێکی قەفقاسی بوون
سنوورە دوورەکان تووڕی هەڵدابوون
من دڵم بۆ کردبوونە ماڵ
ڕۆژێ غوربەت سەری پێ هەڵگرتن
منیان دایەوە دەست مەحاڵ

****

دۆستەکانم لە تاولی قەرەجان هێنابوو
هەمیشە خورجینەکانیان پڕ لە ترێ و
چەفیەی ئاڵ بوو
سپێدەیەك باروبارگەی خۆیان تێکنا
منیان بە تەنها بەجێهێشت
لەو ڕۆژەوە هەر کاروانەو ڕادەبووریێ
دڵم بەخورپە لێدەدا
* * *
دۆستەکانم، سادەوساکار فێڵی شاریان نەدەزانی

بەیەك هێما ئاگری ئەشقیان لێدەباری
ڕۆژێ شارینیەکی شێت، وەکو بوڕکان
هەمووی بەفیتێ دامرکان

***

دۆستەکانم بەپەلکی لیمۆ و قەنەفر
سەرو قژی خۆیان جوان دەکرد
کەتووڕە دەبوون سوور هەڵدەگەڕان
کەدڵیشیان خۆش بوایە
خۆیان لەمەزاران دەپەڕاند

ناشتنی جوانێك

ئەو ئێوارەیە ئاسمان سپی بوو
درەختەكان سپی بوونەوە
دڵەكان سپی بوونەوە
هەر لە دوای شۆرین و ناشتنی
تەرمەكەی مەلەك خان
دوای ئەوەی هەریەكەو مشتێ خۆڵی تەڕی
بەر فرمێسكی خۆی هاوێشتە سەر گۆڕو
دووبارە لە سرووتێكی سپیدا، كەوتنە گریان
بە چاوێكی تەڕ و دڵێكی شكاو
ماڵاوایی خۆیان لە خاتوو مەلەك كرد
گۆڕی سپیان بە تەنها بەجێ هێشت
لە باكووری دوورو زێدی خۆی
لە كانی بن تەمی چیایان
نووریێ هات وەك شوورە دەوری دا
درەختێ لە گەوهەر بەگەڵا داپۆشی
گیایێ پڕ شەونم لوولیدا
كە نێژرا جوانییەكەی لە دەوری گۆڕەوە
وەك كراسێكی سپی و گێلاسێ لە بخوور

که ڕەنگی لە تاولی قەرەجان هێنابوو
سوورفڵی ڕوومەتی
لە باخی ئیرەما هێنابوو
وەك خەونێکی سپی
بە ڕەزمی سەمایێ دەجووڵا
سەمایێ مرۆڤی لە ئەوین دەسووتان
گۆڕستانی تەژی ئاوازی مەی دەکرد
بۆی دەچوون لە چاوان وندەبوو
کە دەگەڕانەوە بە دیار دەکەوتەوە

ڕژانی شیر

که پیری حەکیمیان
چواردەستە هەڵگرت و هێنایانە سەر گۆڕ
دەستێکی بەریشی سپی خۆی داهێناو
بە ئاستەم ورتەی کرد
کەی وایە جوانی نانێژرێ
جوانی دەبێتە تەمی سەر دەریایان
یا خوناوەی سپی ناولەپی گیایان
نابێتە خواردنی مردنێ
پێکەوە لە مەمکی تازە شیر تێکەوتووی هەر ژنێ
هەر یەکەو کاسەیێ شیریان برد
فڕینە ناو ئاسمانن
تا بگەنە سەر گۆڕی مەلەك خان
لەڕێگە هەر دڵۆپە شیر بوو هەڵدەڕژا
دەبوو بەتیشك و تاو، لە جەستەی ئەو زێڕە
حەوت دڵۆپ، حەوت شەوق و شەباقە
تێکەڵی یەك بووینە
ئێواران لە ئاسمان دیارە چۆن بووینە ئەستێرە
حەوت کاسە شیری نیوە لێڕژاو

حەوت دەستی ماندووی ڕێی بەر هەتاو
حەوت سینە و هەناسە، حەوت پەری
گەیشتنە سەر وادەی مەرگ و ژان
یەك یەكە بوونە كێلێ لە شیر
بە سەر گۆڕی سپی مەلەك خان
مەلەك خان ئێستاكە كاسەیێ جوانییە
هەركەسێ ڕادەبرێ قومێ دەخواتەوە
مەلەك خان ئێستاكە كانیێ لە ئاوی پیرۆزە
هەركەسێ ڕادەبرێ دڵی لێ دەشواتەوە
مەلەك خان كراسێكی سپییە
ئێواران سەمادەكا
سەمایێ لە جوانی، سەمایێ لەشیر
جوانی نانێژرێ نابێتە خواردنی مردنێ
جوانی شیرێكە، دڵۆپ دڵۆپ ڕژاوە
هەر دڵۆپەی هی مەمكی
تازە شیر تێزاوی ژنێكە
لە زاری ئەویندارەكاندا پژاوە
بەدەستی حەوت تولاز هێنراوە
حەوت دڵۆپ،حەوت بەهێ لە باخی سینەیان
حەوت ڕووبار لە مسكی ئاسكان

زمان بگرە ئەی لاڵ

1

مەگەڕێ بۆ چرا
چرای ناو دەروونت گەش کەوە
کە شەوقی دەچتەوە سەر ئەزەل
هێشتاکەش هەندێ شوێن هەر ماوە
بگەیتە تەك درەختی پڕ ئەجەل
مەگەڕێ بۆ چرا
هێشتاکەش چرایێ لەخوێنتا
وەك گڕی بن جەستەی خۆڵەمێش
بریقەی هەرماوە
جارجارە دەتروسكێ
وەك بریسكەی دەبان
بەتەنیا شنەیێ لەدڵت هەڵبكا
بریقەی بەچەشنێ هەڵدەستێ
کە شەقكا سینەی شینی ئاسمان

2

تۆ وەرە ناو سینەم، دڵە جێی داخورپان
دەترسم بترێژتە ناو
دەریای بێ بن و پڕ گومان

تۆ وەرە ناو دڵم
سینەیە جێی تەنیا شەوق و نوورە
دەترسم شەرەرێ لێت بدات
سورفڵی ڕوخسارت دابخات
بۆ ئەبەد لەپەلوپۆت بخات

3

هەستەوە هێشتاکە زۆر زوو بوو
پەیکی زەرفامی سپێدە
لەو دیوی پڕ پەنای کەڵ دابوو
زانیبام هەوارو تاولیم لێ چۆل دەکەی
فەلەکم ڕادەگرت
زانیبام وەها زوو دوا تیشکی خۆت داوێی
سینەی خۆم شەق دەکرد
بۆ ئەبەد دەوەستای لەخوێنما ڕادەمای

4

تۆ تەمێکی سپی بنارو هەڵدێری
لەوەتەی کەمەندت بۆ داوێم
ناکەوتە سەر مل و گەردنت
بەندت کەم بە خۆما
تۆ خەونی شەوێکی درێژی، تا ئەبەد دەمێنێ
بەڵام ئاخ، لەوەتەی پێکت بۆ هەڵدەدەم

هەمیشە سپێدە وەئاگام دەهێنی

5

مەگەڕێ بۆ ئاگر
دڵت پڕ لەپشکۆی ئاگرە
بەتەنها دڵۆپە شەونمێ بکەوێ بەسەرتا
بلێسە ئەم کەونەکەڕ دەکا
مەگەڕێ بۆ شەونم بەتەنها تەڵەزمە ئاگرێ
سپێدەت نقومی بای تەڕ دەکا
بۆ ئەبەد تەمەنت لەگەڵ بوون
لەگەڵ کێوی تەنها شەڕ دەکا

6

مەنووسە، هەتا خوێن ناچارت نەکاتن هەڵڕژێی
ئەوکاتە هەر حەرفێ دەبێتە دارستان
لەناو تاشەبەردا دەڕسکێ
مەنووسە هەتا شەو لەدەستت
هاواری سپێدەی خۆی دەکا
ئەوکاتە هەرحەرفێ
شاکارێ لە ڕۆحتا خەڵقەکا
شیعر مەرگێکە هەمیشە مرۆ عەوداڵی
هاتنی خۆی دەکا

مەرگێکە هەمیشە شەبەیخوونێ
بەسەر پایتەختی سەردەکا
7
لەسەر ڕێ لاکەوە ئەی ڕەقیب
مانەوەت لەمیاندا مەحاڵە
ناتوانی نەوای نەی هەڵپاچی
لەسەر ڕێ لاکەوە ئەی ڕەقیب
نەوای نەی شەوبۆیە
چەند دەستت بە ناویا بگێڕی
هێندەی تر عەتری خۆی دەڕێژێ
8
تا هەبین خاچی ئازارو ئەشکەنجەمان
هەر دەبێ لەدەست بێ
تاهەبین دەبێ بەرد هەڵکۆڵین
بۆ ئەوەی لەخۆشی ساتێکی جوانیدا مەست ببین
هەرمەرگە و لەناومان سەردارو ڕەهایە

با کەس ناناسێ

با دۆستێکی سادەو کەونارە
هەمیشە خۆی دێ
قەت نامە بۆ ئێمە نانووسێ
دەڕواو خواحافیزیمان لێناکا
کە هەڵدەکا، سیحرە نەوەکا فریومان دا
خۆمان دەشارینەوە
کە کپ دەبێ، نەوەکا گێژەن ونمان کا
بەدوایدا دەگەڕێین
هەندێ جار دەڵێی ناڵەو لەچەقی ڕێ گڕوو دەگرێ
سووڕی خوێنمان زەحمەت دەکا
هەندێ جاریش وەك حەکیمێ
دەروونمان پڕ لەئەڤین و خوێنیشمان پڕ لە جۆش دەکا
با چڵە گیاکان ناناسێ، هەمیشە سەمایان پێدەکا
با کتێبەکان نانووسێ و بەڵام دەیانخوێنێتەوە
هەندێ جار پەڕپەڕیان دەکاو بەناو شارانیان دەگێڕێ
هەندێ جاریش بۆ ئەبەد دایان دەخا
هەموو سپێدەیەك شتە جوانەکانمان دەبا
ناشیرینەکانمان بۆ جێدێڵێ

نهێنییەکانمان ئاشکرا دەکاو
ناشکراکانیش دەفڕێنێ
هەندێجار دڵی درەختەکان دەباتە باکوور
چاوی پۆڕەکانیش بەسەر دەریا جێ دەهێڵێ
ستیانەکانی دارستان بەسەر ڕێگاکان هەڵدەواسێ
نهێنییەکانمان هەڵدەگرێ
لە هەر شوێنێ گۆڵمێکی لێ دەبەشێتەوە
با بێ یادەوەریترین زیندووی سەر زەوییە
بە سەر یادەوەرییەکانی ئێمە دەژی
با پەڕی هەموو ئەتڵەسەکان هەڵدەداتەوە
بەڵام سەر بە هیچ نەخشەیێ نییە
دێرەکان هەمووی دەڕفێنێ
بەڵام شتێ ناخوێنێتەوە
با هەرگیز ئاوڕ لە دواوە ناداتەوە
هەموو ئێوارەیەك،بەسەر ڕێگاکانەوە دەوەستم
بەڵام با بێ پەروا ڕێ دەبڕێ
گوێ لە هاواری کەسێ ناگرێ
با هەمیشە بەو شتانەوە دەبریقێتەوە
پارچەیێ لە ڕازی من، باوەشێ لە جوانی
مشتێ لە خوێن، کە هەڵدەڕژێتە سەر زەوی
دنیا پڕ دەکا لە نوور

ئەی با، ئەی با
ئەی ڕوونتر لە سیمای ئاوو
جوانتر لە کەروێشکەی گیا
هەڵمگرە من نەوەی تۆم

عەتری جێماوی دۆستێ

1

دەزانم لە نزیکمەوەی
ئاوێنەی ڕۆحم دەشکێنی
منیش تەنها لە گۆشە دوورەکانەوە
هەست بە نزیکی تۆدەکەم
تەنها لە بەرزاییەکانەوە
هەست بە نەوی بوونت دەکەم

2

لەگەڵتام کە هەزار ساڵ لێت دوورم
لێت دوورم کە دەزانم
هێندەی دەماری گەردنت لێت نزیکم
لە گێژاوی ئەم مەحاڵەدا
تەنها منم دەکەوم

3

زۆر جاران دەتبینم
ورد ورد ڕۆحم کلۆر دەکەی
زۆر جارانیش ون دەبی
ڕێ ڕێ دڵم تێراو دەکەی
تۆچیت؟

ئەگەر بایت بۆ لە خوێنم دەئاڵێیت؟
تا ئەبەد ڕۆحم دادەگری
ئەگەر بارانی بۆ لە وشکایی دامدەڕێژی
گەر ئاگری بۆ ڕۆحم لە سەرمان دەکوژی؟
4
سپێدەیەك نەبوو من نێمە لاڕێکانەوە
باوەشێ گوڵەگەنم و دونیایێ خەمم پێ نەبێ
سپێدەیەك نەبوو من نێمە لاڕێکانەوە
بەدیار شوێن پێکانتەوە نەگریم
سەدەیێ نەبوو تۆ وەڵامم دەیتەوە
ئەی با
کە ڕۆیشتی هەرگیز ئاوڕ نادەیتەوە
5
جۆگەلەیێ فرمێسکم هەڵڕژت
جارێ قومێ ئاوی نیگاتم بەرنەکەوت
دەریایێ بێداریم بۆ سەردای
جارێ ڕۆحت هەڵینەکرد
ئەی ئاگر، چاوەڕوانی سووتانی یەکجاری خۆمم
6
تۆ چ ئەڤینێکی گەرمی
گیانی من دەکەی بە بەفر

تۆ چ فیراقێکی ساردی
ڕۆحی من دەکەی بە ئاگر

7

بوەستە تا بۆساتێ
بگەم بەدوورترین خاڵی جوانیت
بەڕێ کەوە تا بۆ ساتێ
هەزاران ساڵ بوەستم

8

تۆ بێدەنگی، بەڵام لەخوڕڕەت دەترسم

9

لە پەنا تاوێرو دەم ڕووبارەکان
لەگەڵ پڕووشە قسەم کردووە
لەگەڵ گەڵا ڕاز و نیازم ئاشکرا کردووە
ئەی خاك، کەی بۆ یەکجاری تێکەڵ دەبین
کە هێشتا پێکی ئارەزووم نەچەشتووە

10

تۆ ئاگرێکی زۆر بچووکی
بەڵام ئاخ توانای سووتاندنی
هەموو دارستانەکانی دونیات هەیە

11

بڕیارم دەدا زانیبام، دڵت بڕیاران هەڵدەگرێ

خۆم لە فڕینە گەورەکان دەدا

بمتوانیایە بگەم بەتۆ

بریقەی زیوێك

هێشتاکە زارم بۆن شیری خاوی لێ دەهات
وامدەزانی ئەستێرە چەند هێشووە مەرجانێکی زەردن
بە ئاسمانەوە لکێنراون
هاکا ئەستێرەیەك وەری و کەوتە نێو کۆشی منەوە
شەوان کە تێنوومان دەبوو
لە گەردەنی باریکی ساردی شەربەیێ
قوم قوم ئاوی
جۆگەلەکانی بەهەشتمان دەخواردەوە
کاتێ کە بانیشمان دەڕشاند
بۆنی خاك مەستی دەکردین
کە ئاسمان هۆن هۆن دەگریا
پێمان وابوو ئاسمانە کون کون بووە
ئاوی چاوی خوداوەندە کە هەڵدەڕژێ
سەدای هەڵڕژانی ئاو لە سوولاوکە ژەنگینەکان
فێری گوێگرتنی کردین
نەوا بوو هەڵدەڕژا، بۆمان کۆ نەدەکرایەوە
ئێوارانیش کە خۆر ئاوا دەبوو
پێمان وابوو دەچێتەوە ناو هەناوی خاك

ئاسمانیش کڵاوێکی شینە لەسەر زەوی چەسپیوە
گەنجینەی ون
کە چوومە پۆڵ تۆف و زریانێکی تووش
سروشتی سپی کردبوو
هێشتاکە سپێدە بۆنی عەتری
ناولەپی شەوی لێدەهات
کەوێ لە ڕەنگی تاوێری چیاو
دەنووکی لە جوانی، شەبەنگی سەد رەنگی هەتاو
باڵی لە هەیبەتی ڕەندێ
تووکی لە شەوقی هەزار چەشنی خوناو
ڕێی کەوتبووە ناو پۆلەکەم
چی کتێبی دەستم هەبوو لە چەمکی زانست بەتاڵ بوو
کتێبی چی، تا کەو هەبێ
ڕەبی ئاگری گشت دونیا
لە جەستەی کتێب بەربێ
دەرگام داخست
من پێم وابوو تاجی هەرچی مەملەکەتی دونیایە
هەمووی لەسەر شانی منی تەنها دایە
دڵم هێندە بە خورپە لێی دەدا
دەتگوت دەیەوێ دەرپەڕێ

هێندە بەدوای کەودا ڕامکرد
ئێستاش بە هیلاکی ئەو ڕاکردنەیە دەژیم
کە گرتم دڵی کەوەکەش
هێندە بە خورپە لێیدەدا
دەتگوت دەیەوێ دەرپەڕێ
ئێمە لەو نەخشە دوودڵ بووین
دڵی من و دڵی تەتەرێکی چیا
کە لەو سپێدە ساردەدا
قەدەر بەیەکی هێنابووین
کتێبی چی، قەڵەمی چی، مامۆستای چی
کە کەوم لە باخەڵدا بێ
ڕەبی هەرچی قەڵەم هەیە
لە دەستان کوێرایی دابێ
کە کەو وەك کەوکەوی سارا
بۆ من هاتبێتە ژوان
ڕەبی هەرچی مامۆستایە
هیچی لەبیر نەمینێت و بێتەوە ژوان
من ئێستاکە ئایندەم بەدەست کەوتووە
ڕامکرد، ڕامکرد، ئێستاش
بە هیلاکی ئەو ڕاکردنەوەیە دەژیم
دەتگوت بەرەو بەهەشت دەچووم

که گەیشتم دەرگام لەسەر خۆم و ئایندەم کلیلدا
من و کەو تەنهاترین
دوو دۆستی یەکتر نەناسی دونیا بووین
بەرهەڵای فەزای ژوورم کرد
ئاخر منی مناڵ
کە هێشتا بۆنی شیری خاو لە زارم دێ
چوزانم کەو باڵی هەیە، باڵ
ئەو هەمیشە جێگەی دامێنی چیایە
منیش پەروەردەی باخی شار
نەمدەزانی بەتەنها کڵاوڕۆژنەیێ
بەسە بۆ ئەو لە دەستی من نەجاتی بێ
رزگاری بێ لە تەنهایی و ساردو سڕی
تێر نەبوو بووم، لە جوانی ئەو
کەو وەك فریشتەیێ سپی
لە شەققەی باڵیدا فڕی
ڕامکرد، ڕامکرد، ڕامکرد
ئێستاش بە هیلاکی ئەو ڕاکردنەوەیە دەژیم
ڕوو لەچیا، تۆف و باران
ڕوو لە بەفری باریوی کۆساران
فڕی، فڕی، هەتا لە چاوانم ون بوو
ئێستاش من هەر سەیری

ئەو کەوەی خۆم دەکەم
دوای چل ساڵان، هێشتا سەدای خورپەی دڵی
لەناو سینەم لێدەدات و نابڕێتەوە
ئێستاش ئاسەواری پێیە چکۆڵەکانی
لەسەر پێستی زاکیرەما
هەرماوەو ناسڕێتەوە
هەرکات سەیری چیا بکەم
من ئەوم بەبیر دێتەوە
ئەی فریشتەی خودا ئێستا لە کوێی؟
وەرە، دەی جارێکی دی ڕامچەڵەکێنە
تەپ و تۆزی تەمەنم لێ بتەکێنە

حەکایەتی من و دێوەکە

ئەوە بوو سەری سندووقەکەم هەڵدایەوە
سندووقێکی تری تیا بوو
ئەویشم کردووە
یەکێکی بچووکتری تیا بوو
ناچار ئەویشم کردەوە
سندووقێکی دیکەی تیا بوو
هەمدیس ئەویشم کردەوە
دیسان سندووقێکی تری تیا بوو
هەوەس هانی دام و ئەویشم کردەوە
سندووقێکی دیکەی تیا بوو
سەری چل و چوارەمین سندووقم کردەوە
دیسان یەکێکی تری تیا بوو
ئەوە چل و پێنج ساڵە
سەری ئەو سندووقانە دەکەمەوەو
هەمیشە سندووقێکی دیکە هەیە
سندووقێ خەم
سندووقێ گریان
سندووقی ئازار

تا گەیشتمە میکرۆ سندووقی دوایی
ئەویشم کردەوە
دێوێکی هێگجار گەورەی تیا بوو
وتی: ها ئەحمەد پاڵەوان، زەمەنی پاڵەوانییەتی نەماوە
منی گرت و خستمیە شوێنی خۆی
میکرۆ سندووقەکەی خستەوە ناو سندووقی خۆی
ئەویشی خستەوە ناو سندووقەکەی گەورەتر
دیسان ئەویشی خستەوە ناو سندووقی خۆی
هەموو سندووقەکانی خستەوە ناو یەك
ئێستا من وام لەناو، هەزاران سندووق
دێوە زلەش بەسەر زەویدا دەسووڕێتەوە

ئەوان کە گێڕایانەوە گریان

مەریەم هەمیشەو بێ وچان
ئەڤینی کەنارە دوورەکان شێتی دەکا
خۆی لە زیوی لیم وەردەدا
جاروبار یاری بە کەزییەکانی دەکا
پەنجە لە سەر گۆی مەمکەکانی دادەنێ
ئاهی حەسرەت بەبا دەکا
گەڵا دڵی خۆی دەداتێ
ڕووبار شەپۆلی لەمل دەکا
مەریەم کە ئەڤین دایدەگرێ
چاوی پڕ دەبێ لە ساماڵ
نە مەجدەل دەناسێتەوە
نە ئاوڕی لێ دەداتەوە
مەریەم لە گێڕانەوەیا ڕاستی نەدرکاند
هەمووی لە سەرسامی کوشتین
پەرشی ناو دۆڵ و ڕێگا خەوناوییەکانی کردین
کەسمان کەسی نەدەناسیەوە
باش بێ ڕەحمانە گوزەری کرد

ئەوەی بینی بووی، بەزمان نەدەگوترا
بە قەڵەم نەدەنووسرا، بەچاو نەدەبینرا
کە ئەوان هاتن
زانیم مەریەم و جوانییەکانی
لە دوور دوورەوە دێن باڵیان شلە
چاویان کولە، کڕێوە دیلی کردبوون
زۆرانیش وەسیەتەکانی خۆیان دابووە مەریەم
مەریەمیش بێ پەروا
وەك بخوور دایگیرساندبوون
باش بێ ڕەحمانە گوزەری کرد
هیچی بۆ نەگێڕاینەوە
هاوارمان کرد ئەی مەریەم
مەریەم، شەومان بەسەر داهات
ساتێ بۆ شەو زۆرە، لە خۆیمان بشارێتەوە
زەمانێك بۆ ڕۆژ کەمە، ئاشکرامان بکات
ئەوسا بەیەکەوە لەمیانی گەڵا وەریوەکانی مەجدەل
خۆمان بە درەختەکانەوە هەڵدەواسی
تا سەیری ئەو دڵۆپە ئاوانە بکەین
کە هەڵدەڕژێنە سەر تاوێرەکانەوە
ئێمە پێویستمان بە وچانێ هەیە، مەریەم، وچان
وچانێ کورت، بەیەکەوە ڕازێ بدرکێنین

پێویستیمان بەسەدەیێ هەیە، مەریەم، سەدەیێ
بەیەکەوە پرتەقاڵێ سپی بکەین
دیشلەمەیێ بخۆینەوە
بەڵام شەو هەمیشە دەمانشارێتەوەو
ڕووناهی ڕۆژیش هەمیشە ئاشکرامان دەکات
پێویستیمان بەچەپکێ بای خێرا هەیە
مەریەم مەریەم ، با هەڵمانگرێ
وەك لیماوی
کەنار بەناوباخەکانی دونیا بمانسووڕێنێتەوە
پێویستیمان بە کتێبێ هەیە مەریەم
بیکەینەوەو لەناو دێڕەکانیا ون بین
ون بوون هەمیشە ون بوون، لەتەمی کتێب
ون بوون هەمیشە ون بوون، لە باوەشی بادا
مەریەم ئەودەم سەرخۆش بە گوڵەپونگ
دڵنیا بە ڕەونەقی ئەشق
ئێوارەی ناو باخە خەمگینەکانی
مەجدەلیەی تەی کرد
شوێن پێیەکانی شەوقیان لێ هەڵدەستا
ئەوە مەریەم نەبوو، کزەبایەکی بۆنخۆش بوو
قسەی بۆ ئەو تاوێرانە دەکرد
کەس نەیدەزانی بە چ چپەیەکەوە دەدوێن

گۆرانی بۆ سوارێ دەچڕی
لەناو بەڕیای پڕ تەمتوومان
منداڵی خۆی وەك بوتلە شیرێ
سپاردبووە دەستی ئەشق
خۆی و تاقە چرایەك دەچووە سەر بەردێکی دێ
چاوەڕوانی سوارە ئەفسووناوییەکەی خۆی دەکرد
لە بەرزاییەکانی تەبەرییەو
کۆڵانە تەسکەکانی سەراییل
کە ئێستا نا ئێستاکە دێ
هەڵیدەگرێ و دەیهاوێتە سەر پشتی زین
دوور دوور، دوورتر لە ئاسمانی دەبات
بەیانیان خۆی و باقەیێ گوڵەگەنم
دەگەڕایەوە سەر تاقەگردی دێ
چاوەڕوانی میوانێکی دووری دەکرد
میوانێ لە هیچ کەس ناچێ
کە لەگەڵ تیشکی نیوەڕۆی
کەمڕەنگی زەیتوونستان
بگاتە جێ
باقە گوڵەگەنمەکەی پێ بداو بکەونە ڕێ
زاکیرەی پڕ بێ لە مەستی
هەر مەل بوون

تاڵەتیشکی ناوچاوی مەریەمیان دەبرد
دەیانبەشیەوە درەختان
مەریەمیش وەك هەمیشە
تیشکی مانگی لە شەپۆلان دەردەهێنا

دوا ڕۆژەکانی تاووس

بڕۆن لەئاوان بپرسن
کە تاووسیش چەند تەنهایە
تەنهایی تاووس لەوەوەدێ
کە هەرگیز جوانییەکانی خۆی نابینێ
ئاوڕ لەجەستەی سەد ڕەنگی ناداتەوە
بۆیە بێ پەروا زەوی تەی دەکا
تاووس هەست بە ڕەنگەکانی خۆی ناکا
بۆیە باڵی فڕینی نییە
هەمیشە گۆرانییەکانی ڕابردوو دەچڕێتەوە
ئەگەر زیوی باڵەکانی خۆی بدیبا
ئێستە شەبەنگی ئاسمان بوو
چرایێ هەیە زۆر خەمگین
لەسینەی شووشەی لێ دەدا
نهێنییەك هەیە زۆر قایم
مرۆڤ لە کارتەی گومان دەدا
وەك سێوی ناو سیپی ئەبەدی
وەك دیلێ تا دوا تەمەنی
هەر سەیری پەنجەرەی بڵندی

ناو ژووری زیندان دەکات
تاووس هەرگیز جوانییەکانی خۆی نابینێ
شەوێکیان
خەونی بە ئەفسانەی جوانییەکانی خۆیەوە بینی
پەڕو باڵی غەرقی شەوغی سپێدەی سارابوو بوو
تەنها تر لەدیلی زیندانی سەر زەوی
لەژێر باڵی کەسك و کنێریا هەڵکورما
لەپڕێکا کەوت و جوانییەکانی ڕماو
خەونی لێ هەڵبزرکا
مشتێ لەمەرجانی فرمێسکی ڕژایە سەر زەوی
زۆر گریا، زۆر گریا
بۆنی گریان شەوبۆئاسا دەپڕژایە ناو دڵی شەو
گریانێ وەك خەنجەر لە گیانیا دەچەقی
باڵێکی لە گۆمی ئاوی ساردی چیا
باڵێکی لە هەوری زۆر سپی ئاسمان بوو
من بینیم چۆن چۆنی خۆی بەبا هەڵواسی
چۆن چۆنی دەگریا
لەو ڕۆژە بەدواوە کە تاووس
ئەو خەونەی وا دیبوو
هەمیشە هەرسەیری ئاسمان و هەوری دووری دەکرد
باڵی خۆی لەفڕین ڕادێنا

بێزار بوو وەك بێزاری پەڵكی هەڵەكۆك
لەژێر ڕەنووی بەفردا
دەیزانی زەوی جێی ئەو نییە
بەدەنووكی نوقرەیی، شانەی باڵی دەكرد
تووكی خۆی بەو خەونە دادێنا
ڕۆژێكیان ئەو خەونەی بۆ بێچووی گێڕاوە
دوا لوقمەی نایە ناو دەمیەوە
گەردەنی نایە سەر گەردەنی هاوسەری
دوا نیگای كردە سەر بەندیخانەی زەوی
هێند باڵی لێكدابوو
بۆ فڕین ئۆقرەی تیا نەمابوو
سەیرێكی بەفراوی ئاسمانی دووری كرد
تا توانی باڵی خۆی هێناو برد
جوانییەكانی خۆی كەوتەوە بەرچاوی
لەشەقەی باڵیدا هەڵفڕی
هەڵفڕی، هەڵفڕی، تا توانی هەڵفڕی
هەر بۆیە ئێستاكە زەوی خاڵی بووە
لە بروسكەی شین و لەچەمكی جوانی

قسەی عاشقان

1

هێندێ خەم هەن لە سینەمدا
زەمەن پەرش و بڵاوی کردوون
تازە بۆم کۆناکرێنەوە
کاتێکیش دەیاندۆزمەوە
لەناو خوێن دەیانشارمەوە
دووبارە لێم ون دەبنەوە
هێندێ ئاماژەی ئەوینم لە دڵدایە
مانام بۆ لێك نادرێتەوە
بەڵام هەرگیز لە زەینمدا ناسڕێنەوە
وەك شووشەی مانگ
لە شادەماری ڕۆحمدا دەدرەوشێنەوە
ئەو جۆگەلە خەمگینانەن
کە جارجارە دەگمەنترین مەل
ئاویان تیا خواردۆتەوە
جوانترین ئاسك
مسکی خوێنیان تیا ڕشتووە

2

لەبەرزترین دەنگەوە، کپیتان بۆ دەهێنمەوە

لە ئاسێترین جەنگەوە، نامەی ئایندە دەهێنم

لە نزماییەکاندا گوزەر دەکەم

تا لە بەرزایی ببینن

3

هەزاران جار کانییەکانم

بەناو لەپم گواستۆتەوە

بە لەشکری هێمنی، ڕەشەبام دیل کردووە

بە گەلێ شوێندا ڕابردووم

سروشت پەی پێ نەبردووە

لە ناکۆکیەکاندا چەپکەنەی کۆکیم کردووە

قسەم لەگەڵ بەرد کردووە

4

خوێنێ بەلەشما دێ و دەچێ

تێکەڵی خوێنی باز بووە

من بەلاغەتێکم پێیە

کە پڕی جیلوەو ناز بووە

5

درەنگ هاتی لەمێژە خۆر

له ڕۆخانەی ئەوینی من ئاوا بووە
تاقە شەوقێ لە سینەی مندا نەماوە
ئەوەندە بەدواتا تیشکی چاوم هاوێشت
زۆر لە مێژە شووشەی ڕوانینم شکاوە
هاکا ڕوونایی چاوانم لێ دارژاو
دڵم لە جەستە ئاوابوو

6

بەر لە هاتنت هەمیشە
من لە ناوپەڕی کتێبان
زەینم تژی خەون بوو بوو
لە ئەفسانەی هات و نەهات
قەڵەمم گیری خواردبوو
لە تەنهایی ئەویندارا‌ن
لێکدانەوەم ون کردبوو
بەر لە هاتنت زۆر شارو دێم بڕی بوو
کە لە کەڵی کێو دەرکەوتی
تەمەنی من ئاوا ببوو
لە مێژ بوو پاییز میوانی ماڵەکەم بوو
بیناییم زەرد
باخچەم پڕ تەرمی گەڵا بوو

فێرژیل لە تەمتووماندا

دەمەوێ زیندووت کەمەوە لە ڕامانم
تا نەمر بی، لەناو پەڕی تەڕی نارنجی زمانم
یا لە شیعرێ، ترووسکەیێ
یا لە دەریای بێ ئامانم
شانەکان پڕ دەبوون لە ئاڵتوونی خەیاڵ
پیاتریس دەهات
لە تارای قومێکا وەك مەستی هەستی دادەگرتم
پەلکێشی نێو گەمەی میعراجی ئەبەدی دەکردم
ئەو ساتە هێندەی تر لە مەستی جوانیدا دەمردم
نوورێك بوو لەکانی شەبەق
ئەو کاتە لە خەیاڵی شەوێکی تەمبارا
لە ڕۆحێکی تەنهاو بە باچووی زێمارا
باوەش باوەش، مەلۆی ئەڤینم دەچنی
ڕووبار ڕووبار مەستیم دەبەشیەوە
مەلەکان، لە خەوی ئاڵی فڕین بوون
مەستەکانیش لە ترۆپکی هەڵچوون و چڕین بوون
خانەقاو خەراباد، مەیخانەو مەیکەدە
تەنها بووم تەنها

تەنهاتر لە دڵێ لەژێر تارای تیشکی لاهووتا
گۆرانی بۆ دۆستی خۆی بڵێ
کە ناڵەی جودایی ڕماندی
تەنهاتر لە شەونم کە دەتکێ و لە دەریا ون دەبێ
دەنگێ دوور، هێجگار دوور
وەك ئەوەی
لە ئەشکەوتی بەردینی چاخەکان هەڵبچێ
ئاوەها بانگی نێو شەوق و نووری دەکردم
من ورد ورد لە مەستی ئەو بانگە دەمردم
کە مەستی منی بردبووە قووڵایی هێجگار دوور
ئەو بانگە دوورە بوو سەراپای لێگۆڕیم
ئاوازێکی تری پێ بەخشیم
لە ئاوازی سپی نەی دەچوو
زمانێکی تری پێ بەخشیم
لە زمانی مەستی مەی دەچوو
بینینێکی دیکەی دایە چاو، گلێنەی نەخشاندم
تا دەهات غەرقی تەمتوومانی ڕێ دەبووم
غەرقی سپیاتی نێو چەوانی فەرژیلی ڕێبەرو
پیاتریسی جوان دەبووم
وەك ئەوەی دەوڵەتی مەستی بم ئەو ئاڵا
بەسەر ڕۆحی ترسباری منا دەشەکایەوە

وەرە ئەی فێرژیلی سپیتر لەو تەمە
وەفادارتر لە دوا دڵۆپی مەستی
دەستم بگرە با بە ناو ئەو نوورە ڕەت ببـین
لە ژەنگی وجوودی سەر زەوی بەدەربین
تێکەڵی دوا ئومێدی قەزاو قەدەر بین
نەبادا دووبارە
تێکەڵی ناو ئاگری دۆزەخی سەفەر بین

غــۆمـــــا

غۆما، ئاخ تۆ بریقەییێکی چەند دووری
لەنێو زەین و زیوانی خوێن
پارچە مەرجانێکی چەند ونی
لەناو لیتاوی زەمەندا
کە جارجارە لەناو باخی دیدگاما دەتروسکێیتەوە
خۆمم پێ دەبەخشیتەوە
تۆ چ تەوقێکی دڵنیایی بەسەر ڕۆحی شکاوی منا
هەمیشە دەزرنگێیتەوە
جارجار بێ تۆ گەورە دەبووین
تەمەنێکی چەند خەساربوو
بیرتە لە ژێر تریفەی مانگی سەر گەڵاکان
بابۆڵەکانمان پڕ لە شەوق و شەباقە دەبوو
باوەشمان پڕ لە پەری، زۆر بووین زۆر
هێندێکمان گەڵای ڕۆحی هەڵوەری
ئێستا وا لەناو خاکدایە
هێندێکمان لەژێر تۆزی غوربەتا
گۆرانییەکانی مناڵی دەڵێینەوە

هێندێکیشمان تا ئێستا ڕادەکەین و ناگەینە جێ
غۆما، ئەوە نەبێ تۆ پاك وەکو گوڵێکی سپی
ئێمەش پڕ لە گوناە وەکو دڵێکی ڕەش
کە ئێمە جارجار دەگریاین تۆ هەمیشە پێدەکەنی
ژیان بۆ تۆ ئەوەندە بوو کە مانگەشەوێکت هەبێ
لە ژێریا سەیری ئاسمان بکەیت
بیر لە باوانە دوورەکانت بکەیتەوە
بەیەکەوە گەورە دەبووین
ئێستا تەنها، تەنها
تەنهاتر لە کێڵی ئەو گۆڕستانەی
کە ژینمان لێ بەڕێ دەکرد
تەنهاتر لە درەختی گومەزەکە
کە ئێمە بە هۆی باڵندەکانی سەریانەوە
فێری گۆرانی چڕین بووین
بەڵام کە فێرە فڕین بووین
هەرگیز یەکترمان نەبینییەوە

منداڵەکان هەموو پیربوون
بێ ئەوەی گەنجێتی ببینن
هەمووی وەرین بێ ئەوەی شین بن
بوونە ئەو گیایە سەوزو جوانانەی
کە بەسەر گۆڕەکانەوە شین دەبوون
بوونەتە فەرشی ژێر پێمان
غۆما ئێستاش جێ پەنجەی منداڵان و
جێ چرنووکەکانی تۆ بەسەر شوورەی
گەرەك هەرماون
ئێستاش سەدای لوورەی تۆو
گۆرانی مانگە شەوانی ئێمە
لە گوێی ڕێبواران هەرماون
غۆما ئێمە بە حەرفی سەر ئەو کێلانەوە
فێری نووسین بووین
بە شیعری سەر ئەو کێلانەوە
فێری حەماس و فڕین بووین
لە کوێی لە کوێی؟

تۆ بەشت هەبوو لە شینمان، لە گرینمان
تۆ بەشت هەبوو لە قاقای پێکەنینمان
غۆما، ئاخ تۆ بریقەییێکی چەند دووری
پارچە مەرجانێکی چەند ونی
جارجارە لەناو باخی دیدگاما دەتروسکێیتەوە
خۆمم پێ دەبەخشیتەوە
تۆ چ تەوقێکی دڵنیایی بەسەرڕۆحی منا
هەمیشە دەزرنگێیتەوە.

* غۆما: سەگێکی گەڕەکەکەی ئێمە بوو، منداڵێتیمان لەگەڵ ئەو سەگە بەسەر بردو بەیەکەوە گەورە بووین

بورجی بەلەك

دەستێکی لەناو بوون بوو
دەستکێشی لەنێو عەدەم
باڵێکی لە نێو یاقووتی سپی تەمتوومان
باڵێکیشی لەنێو تۆڕی دەریای گومان
بەڵام هەمیشە ترووسکێ لە شەوق و نوور
تەمێ لە چەشنی بەللور
بەسەر بورجەوە هەڵدەچوو
خەونی ئێمەی هەڵدەوەشاندەوە

کتێبی هەمووان

عاشقەکان سادەن لە نزمییەکاندا دەژین
بەڵام لە بەرزاییەکانەوە دەمرن
هەمیشە بێدەنگ ، هەمیشەخەمگین
بەڵام لە دوورترین شوێن دەبینرێن
عاشقەکان تەواو وەك شەرابی ترێن

* * *

بە هەموومان کتێبێکمان هەبوو
هەریەکەو بە جۆرێ لێکیدەدایەوە
هەبوو لە دوای خوێندنەوەیا بوو بە عاشق
هەبوو شێت بوو، هەبوو سەرخۆش
هەندێکیشیان شۆڕشگێڕ
بە هەموومان کتێبێکمان هەبوو
کتێبی نیشتمان

* * *

ئەوەی لە باڵی فڕینی دەزانی
سەرخۆش بوو گۆرانی خۆی چڕی

دوای خوێندنەوەی دڵی یەکتری
ئەوسا زانیمان ئەوە ناڵەی ئەبەدی مرۆڤە
لەناو کتێبی سەر زەوی
ئێمە بۆ ئەوە دەچووین
بگەینە بەردی ترۆپك
بەڵام هەمیشە نیوەڕێ قووتی دەداین
بۆ ئەوە کتێبمان دەکردەوە
تا پەلی ئاگاهی بگرین
بەڵام هەمیشە سەرخۆش دەبووین
گەرەکمان بوو بفڕین
بەڵام پێمان لە زەوی نەدەبۆوە
ئەو کاتە گەیشتینە ترۆپك
چاومان بەرپێی خۆمانی نەدەبینی
ئەو کاتە توانیمان بفڕین
کە زەوی بۆ ئێمە باشتر بوو

ماندووم دەشتی گیان ماندووم
درەنگەشەوێ شنەیێ کەوتە خوێنمەوە
هەست و خوستی خۆم دایە دڵ
ئەو دڵەی چەند ڕەشەخەم و تاڵی ڕۆژگاری نۆشیوە
سەدان هەزار گوڵەخەندەو بڕکی فرمێسکی ڕنیوە
هەورازو نشێوی دڕ، ملیۆنان خورپەی شیرین
پەمۆی نامۆیمی چنیوە
بینیم کزکز لێدەدات، ڕۆژگار پرزەی لێ بڕیوە
گوتم ئەی دڵ ئەی شاهینی ناو سینەی من
بۆ وا ماتی باڵی جارانت نەماوە
ئەتۆ نەبووی
خوێنت دەڕشتە ناو جەستەو
دونیات دەکردە گۆرانی؟
ئەتۆ نەبووی ئەستەمی ژینت ڕادەداو
کێوت دەکردە ڕاستەقان
ئەتۆ نەبووی سەدای خورپەت
دەگەیشتە سێرەی ئاسمان؟
چاوێکی هەڵبڕی و گوتی:
ماندووم دەشتی گیان ماندووم
ڕۆژگار هەر چاوەڕوانی بوو

شاخ و دەشت و چۆڵ و گیا
تەم و بەفرو باقەی چیا
ماندووم دەشتی گیان ماندووم
ئێستا کزومات بە ئاستەم خوێن دەگێڕم
هاکا دواخورپەی خەمگینم
بۆ ناو جەستەی تۆ بنێرم
لێم ببوورە ئەی دۆستی ئەبەدی خورپەم
قەدەر ئەوەندە ڕێی پێدام
ڕەنگە لەیەك جیا بینەوە
تۆ بۆ ناو گڵ و تاوێرە بەردو ڕێگەوبان
منیش وەك بازێکی باڵ شکاو
بۆ ناو مەلەکووتی ئاسمان

سرووتی شکاو

1

کە بینیم کەوتۆتە ناو گۆمی خەمگینی
هەر سەیری من دەکا
پارچەیێ لە بۆن و بەرامەی درەختم
لە زەرفی گەڵایێ بۆ هەنارد
کە نامەی ناردەوە ئەو مانگی دڵشکاو
تەڕتەڕ بوو
کە باخچە هات سەرێ لە نەمامی دڵ بدا
نامەکەم نیشانداو نایە ناو باخەڵی
لەو ڕۆژەوە
هەر باخەو مانگێکی لە دڵی خۆی ناوە
هەر چڵە و خونچەیێ فرمێسکی
لە بەرۆکی تەڕو خەمگینی خۆی داوە

2

نەدەبوو ڕازی خۆم بدەمە باو باران
تا ئاوا بیگێڕن بە شاران
نەدەبوو من نامەی ئەو مانگی دڵشکاو
بدەمە دەست باخچەو

بیخاته ناو تیشکی نارنجە جوانەکانی هەتاو

3

دەچمەوە دارستان
شووشەیێ لە عەتری جاویدان
نەوارێ لە گمەی کۆترو
کاسەیێ لە ورشەی درەختی گێلاس و
جۆگەیێ لە خەونی عاشقان

دەبەم بۆ جوانێ
جوانێ لە ڕێگەی وەرینی گەڵاوە
بە چاوی ئاوێنەی هێشوێ
لە ئاقیقی شکاوی دڵم ئاڵاوە
زیوی سەر گوڵە گەنمەکان
لە دوورەوە لە پشت پەردەی تەمتوومماندا
وەك قەندە شەکرێکی شکاو
لەدەمی بادا دیاربوو
نوقمی نەشئەی پڕ سەما بوو
سەیری شووشەی شکاوی خۆری دەکرد

4

ئەسپە کێویەکان
هەمیشە ڕاپاندەکردو ڕاپاندەکرد
کە هیلاکی لیکی دەمی دەکردن بە ئاگر
بەسەر گردێکەوە
وەك کۆمەڵە عاشقێ گرد دەبوونەوە
ئەوانیش بۆ ئەبەد هەر سەیری خۆریان دەکرد
گیانی پڕ تاسوق دەکردن
پاشان دەگەڕانەوە سەر ئەو گردانەی
بە ئاستەم خۆریان لێ دیاربوو
خۆرئاوابوو، هەرچی شەوق و شەباقە بوو
لەبەر چاو نەما
بە یەکەوە بە دوای ئەو ئەسپانە کەوتن
کە هێشتا چاویان پڕ لە تیشکی خۆر بوو
شیری ئەو ماینانەیان دەخواردەوە
کە نووریان لێدەپڕژا
هێندە بە دوایانا ڕاپاندەکردو ڕاپاندەکرد

کەشەنگ دەبوون ئاگایان لە دونیا نەدەما
تا لە ناوەندی جەزبەو ئەوین و گریان
دەستمان لە دامێنی خۆر گیر دەبوو
بە تیشکی داغی ئەو خۆرە مەست دەبووین
تا بووین بە زوخاڵ
بووین بە پارچەیێ لە گەمەی
چارەنووسی دەستی مەحاڵ
ئێستاش نەگەیشتینە شەوقی ئەو چڵەی
کە بەسەر گردەکانەوە
لەناو تارای تەمتوومانەوە
هەمیشە سەیری خۆرەتاوی دەکرد
ئێمەشی بەرەو زوخاڵی ئەبەدی دەبرد.

کتێبی ڕووناکی

تۆزێ لە ئەندازەی خۆت وردبەرەوە
خەریکە ڕووناکیت دونیام لێ وندەکا
دەمەوێ ڕوخسارت ببینم
دەشزانم ڕوخسارت ئاشکرا بکەی
من کۆتایی خۆم دەبینم
بەیەکەوە هەڵناکەین
بێ یەکتریش ژەهری هەلایە
بوونی من لە ئەزەلەوە
لە مەچەکی تۆ ئاڵاوە
بوونی تۆش لە ئەزەلەوە
لە درەختی ڕۆحما پڕاوە
ئەمە گەمەی قەدەرە
من بۆ سپێدە رادەداو تۆش بۆ ئاسۆ
چەند لێم نزیك دەبیتەوە
ئەوەندە ڕووناکیت دەمباتەوە ناو مەحاڵ
ئەڤینی من و تۆ بەو قەدەرەوە جوانە
نەپێت بگەم نە پێم بگەی

باکوور هەمیشە باکوور

بەسەر قایغە شکاوەکانی قوڵایی تەمی دەریایان
بەدیار ئەو ئاگرانەوە
کە ترۆپکیان نوورباران دەکرد
باکوور هەمیشە باکوور
لەوێ جوانترین یادو یادەوەری
جوانترین گۆڕ
جوانترین کێل
باکوور هەمیشە باکوور
خەونی سپی و نوورو ئەفسانە
شەوقێك بوو لە باخی بەهەشت
دڵێك بوو لە سیمای ئاو
باکوور هەمیشە وەك وێنەیەکی درەوشاوە
لە دێر زەمانەوە
لە نێو زەینم ورد ورد کاڵ دەبووەوە
من عاشقی باکوور بووم
ئەو نە کچێك بوو
نە ژنێك،نە ژوانێك
خۆم بووم خۆم هەمیشە عاشق

ئەوەی خەوی بە باکوورەوە دەبینی
عاشقێکی تەنها
تەنهاییێکی عاشق
کە تا ئێستاش هەر بەو عەشقەوە ماوم

به یەکەوە پیربووین قەڵا

سەیرکە قەڵا هەموو شتەکان بەیەکەوە
بە تەنهایی پیر دەبن
من و تۆ نەبێ وەك دوو عاشق
وەك دوو چڵەگیای کەناران
وەك دوو هەڵۆی ترۆپك و دەمی بناران
بە یەکەوە پیر دەبین
درەختەکان، بۆنی پایز دەکەن و پیر دەبن
رووبارەکان، لەناو گەرمایی قەدەرا پیر دەبن
تەنها من و تۆین وەك دوو نوور
وەك دوو عاشقێ ئەوەندەی خوداو سۆفی
لەیەك دوور
بەیەکەوە پیر دەبین
تۆ دیوار دیوار لە گیان و
تەلار تەلار لە جەستەت دەڕمی و دەکەوێ
منیش دەمار دەمار لە ڕۆحماو
بزە بزە لە لێوما سپی دەبێ
تەنها من و تۆین وەکو دوو تێنو کە هەرگیز
تێنوێتیان نەشکێ

له یەکتری دەخۆینەوە
وەك دوو پەیکی بەیەك گەییوو
له خوێنی ڕوانینی یەکتر
ڕۆژانە ڕۆح دەشۆینەوە
تەنها من و تۆین
نە لەیەك تێر دەبین و
نە بێ یەکتری هەڵدەکەین
ئەوەتا تۆ لە گزنگەوە تا گزنگ
بەسەر تاقە بەرزەکانتەوە
سەیری بەژن و باڵام دەکەی
هەنگاوەکانم دەژمێری
گوێ لە گۆرانیە خەمگینەکانم دەگری
کە بۆنی ئەڤین و گریانیان لێدێ
سەیری پیاسەی ئێوارانم دەکەی
منیش لە سپێدەوە تا سپێدە
سەیری تاقە بەرزەکان و
نەخشە دێرینەکانت دەکەم
کە پڕن لە نووسینی مناڵی
پڕن لە یادگاری تفت و تاڵی
سەیری کۆڵانە تەنگەکانت دەکەم

که کۆنترین پووشیان بەسەرەوە
قەڵا من و تۆ، بەیەکەوە پیر بووین
نە چیرۆکی تۆ،لە مندا تەواو دەبی
نە چیرۆکی من،لە تۆداکۆتایی دێ
چیرۆکی ئەو شەڕانەی
کە بە بەردەقانی داود تەواو دەبوو
بە خوێنی ڕژاوی سەری مناڵان ڕەنگین دەبوو
بە یەکەوە پیر بووین قەڵا